

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2017

Styrelsens arbetsår omfattar tiden från årsmötet till och med årsmötet påföljande år. Föreningens verksamhetsår löper från och med den 1 januari till och med den 31 december. Verksamhetsberättelsen kommer avhandla föreningens verksamhetsår.

Styrelsen har sammanträtt vid 8 tillfällen via Skype samt haft ett längre möte i Ecoloops lokaler under verksamhetsåret. Sammanträdet i Ecoloops lokaler utfördes i samband med utbildning inom projekt om Surrogatparametrar i Södertälje 5-6 september. Delar av styrelsen har även setts i samband med årsmötet den 15 mars samt under VAK-konferensen 16-17 mars i Norrköping. VA-guiden har under verksamhetsåret avlastat styrelsen och fungerat som sekretariat och skött föreningens administration.

Styrelsen valdes under årsmötet i Norrköping den 15 mars 2017.

Ordförande

Anna Ericsson, Södertälje kommun, ersatte Emma Selin, Miljösamverkan östra Skaraborg

Kassör

Bodil Aronsson Forsberg, Kungsbacka kommun

Ledamöter

Elisabet Walldén, Bollnäs kommun

Patrik Kühn, Hässleholms kommun

Andrea Petersson, Alingsås kommun

Torun Stening, Region Gotland

Dessa områden är prioriterade enligt Användarföreningens verksamhetsplan:

1. Fokusera inte enbart på ökad åtgärdstakt – Det ska bli bra också!
2. I väntan på eventuella föreskrifter – Dialog och överenskommelser kan också leda till förändring och förbättring
3. Driv på förbättringsprocessen – Mer tillsyn och mer stöd till fastighetsägare
4. Finslipa samarbetet inom kommunen
5. Lyft kretsloppsfrågor
6. Aktiviteter som ökar kunskap, t ex utbildningar

Arbetsgrupper

Under 2016 diskuterade föreningen möjligheten för medlemmar att kunna engagera sig lite extra i någon sakfråga inom föreningen genom arbetsgrupper. Utformningen av dessa arbetsgrupper har dock inte varit helt utarbetad. Under hösten 2017 har arbetet med arbetsgrupperna istället utmynnats i en möjlighet för föreningsmedlemmar att ge input till tillsynsvägledning som HaV utarbetar. Fler sådana möjligheter kan komma under våren 2018. Under 2018 är det dock tänkt att fortsätta med utarbetningen av arbetsgrupper utifrån den ursprungliga tanken.

Fortsättning av projekt "Tillsyn av markbaserade anläggningar", RISE-projekt

Under 2017 har ett projekt angående markbaserad rening utförts. Projektet är en fortsättning på det första projektet som utfördes under 2016. Idén till projektet 2016 var initierat av styrelsen men togs sedan över av dåvarande JTI (numera RISE). Initiativtagare till fortsättningsprojektet är RISE. 2 kommuner har deltagit i projektet och gjort tillsyn på ca 10 stycken markbaserade anläggningar vardera. Information om projektet och resultaten kommer att presenteras den 21 mars i Gävle under VAK-konferensen.

Remiss från miljö- och energidepartementet

Remiss på förslag på ny författning angående små avlopp skickades ut av Miljö- och energidepartementet. Styrelsen lämnade svar på remissen i början av sommaren 2017. Remissen baserades på enkätsvar från användarföreningens medlemmar. I flera frågor var svaren relativt lika från medlemmarna. I delar av frågorna kunde dock svaren spreta.

Nätverksträff Små avlopp i kretslopp och Nätverket för omhändertagande av fraktioner från enskilda avlopp (Slamnätverket)

Styrelsen respektive en medlem som styrelsen utsett har representerat användarföreningen vid de två träffar som ägt rum under 2017. På nätverksträffen i Haninge i maj stod latrin, Haninges kretsloppsarbete, ureahygenisering samt erfarenhetsutbyte och diskussioner på agendan. Diskussionerna gällde bland annat certifiering enligt SPCR 178, logistik kring hantering av separat insamlat klosettavloppsvatten och kretsloppskrav på små avlopp i tillsyn och tillstånd.

På nätverksträffen i november avhandlades bland annat certifiering av slam och ackreditering av entreprenörer. Dessutom gavs exempel från olika kommuner om deras arbete med återföring av slam.

LOVA-finansierat kommunprojekt "Surrogatparametrar - en kostnadseffektiv metod att följa upp små avloppsanläggningars funktion"

Under slutet av 2016 och början av 2017 skickade 12 kommuner in ansökan om LOVA-bidrag för att kunna delta i projekt för att testa och utvärdera en kostnadseffektiv metod att följa upp minireningsverks funktion. Projektet är en fortsättning på projektet angående tillsyn av minireningsverk som utfördes 2014-2015. Testmetoden knyter an till de tester som används av Driftassistans i Östfold i Norge. Prover från renat avloppsvatten har testats på ortofosfater, turbiditet samt pH i fält. För att verifiera fälttesterna har även prover skickats in till laboratorier för analys på totalfosfor. Några analyser på ortofosfater och turbiditet har även utförts på laboratorium. I slutändan var det 10 kommuner som deltog i projektet. Ett slutseminarium angående projektet och dess resultat kommer hållas den 20 mars i Gävle. Projektet kommer även presenteras den 21 mars under VAK-konferensen i Gävle.

Remiss angående Kiwa-certifiering av entreprenörer

Under 2017 har en grupp satts samman för att ta fram ett förslag på certifiering av entreprenörer. Kiwa, certifieringsorgan, har skickat ut en remiss angående förslaget. Styrelsen har deltagit som remissinstans och har lämnat yttrande på förslaget. Yttrandet baserades på synpunkter från medlemmar samt styrelsemedlemmarna.

Registrering av uppgifter

I mars utfördes en workshop för att testa ett förslag till uppgifter som kommuner ska registrera för små avlopp. Styrelsen har tagit del av vad som avhandlades på workshopen och förslaget till uppgifter som ska registreras (som tagits fram av WSP och Ecoloop i samarbete med kommuner, nationella aktörer och tre ärendehanteringssystemföretag). Styrelsen har även lämnat synpunkter på delar av rapporten.

Inspel på HaV:s tillsynvägledningsträff om små avloppsanläggningar

Vid HaV:s tillsynvägledningsträff om små avloppsanläggningar för länsstyrelserna i oktober 2017 höll representant från styrelsen en presentation där vi framförde ett kommunperspektiv på tillsyn på små avlopp. Bland annat presenterade vi användarföreningen, berättade om kommunal tillsynsplanering och framförde även hur förutsättningar av olika slag skiljer sig åt

mellan olika kommuner. Vi uppmanade länsstyrelsen att utgå från förhållandena och behoven i respektive kommun, att inte glömma att även nya avlopp behöver tillsyn och att kontrollera att det finns kompetens och resurser i tillräcklig omfattning. HaV har efter träffen meddelat att presentationen satte igång en del tankar om hur länsstyrelserna kan använda sin tillsyn över kommunerna.

Möte med Anders Grönvall, regeringskansliet

Styrelsen träffade Anders Grönvall, ansvarig för utredningen om hållbara vattentjänster, samt Sara Linde, sekreterare för utredningen, under hösten för att diskutera hur användarföreningen kan bistå utredningen med insyn i tillsynsmyndigheternas vardag. Mötet resulterade i att användarföreningen ska samla in synpunkter från medlemmar angående några specifika frågor. Mer information om detta kommer komma ut under våren 2018.

Inspel i VA-guidens pressmeddelande om ökade medel till tillsyn av små avlopp

Efter regeringens utlysning om ökade medel till tillsyn av små avlopp uttalade sig styrelsen i VA-guidens pressmeddelande från september.

Kortfattat om föreningen

Avloppsguidens användarförening har funnits sedan 2010 och arbetar genom pådrivning gentemot nationella aktörer inom området små avlopp. 2017 hade användarföreningen 191 medlemmar varav 22 st representerar flera kommuner, t.ex. genom kommunalförbund. Det är en ideell förening som består av de miljökontor som använder de medlemstjänster som finns på vaguiden.se om små avlopp.

Syftet med föreningens arbete är framförallt att:

- främja erfarenhetsutbyte om små avlopp mellan medlemmarna,
- verka för att handläggningen av ärenden som rör små avlopp underlättas,
- föra en kontinuerlig dialog med nationella aktörer om tjänsten avloppsguiden och små avlopp generellt.

Inriktning inför 2018 och kommande år

Under hösten 2017 har styrelsen arbetat med att ta fram en plan för användarföreningens arbete under 2018 samt för framtiden.

Följande delar önskar användarföreningen arbeta med under 2018 och vidare under kommande år:

- Under 2018 har användarföreningen för avsikt att utöka möjligheten för medlemmar att engagera sig i föreningens arbete.
- Föreningen vill även fortsätta vara en drivande aktör i att synliggöra medlemmarnas arbetsvardag och visa vilka utmaningar som miljöinspektörer i landet står inför.
- Vi vill fortsätta ge medlemmarna möjlighet till att vara med och lämna synpunkter på förslag till ny lagstiftning och andra arbeten som sker på nationell nivå.
- Föreningens avsikt är att fortsätta initiera nationella projekt som driver utvecklingen av tillsyn på små avlopp framåt.
- Styrelsen ser även möjligheter för föreningen att bidra till kunskapshöjning genom att anordna/initiera utbildningstillfällen/föreläsningar inom relevanta områden.